

ПЕРЕДМОВА

В умовах становлення маркетингової економіки система освіти зазнала певної трансформації, насамперед на управлінському рівні. Демократизується прийняття рішень, освітній заклад набуває нових демократичних рис, здобуває більшу самостійність в управлінській діяльності. З огляду на нинішні тенденції розвитку освіти, менеджмент в управлінні освітнім закладом відіграє все важливішу роль у впровадженні інновацій, успішна реалізація яких залежить від професіоналізму та рівня компетентності адміністрації освітнього закладу.

Саме у таких умовах, коли об'єкт, яким управляють, набуває специфічних ознак суб'єкта ринкових, комерційних соціально-економічних відносин, почав формуватись термін “педагогічний, освітній менеджмент”. Концепція освітнього менеджменту спрямована на забезпечення діяльності закладу освіти з високою ефективністю, з урахуванням витрат зовнішніх і внутрішніх ресурсів, а також впливу мінливого зовнішнього середовища – ринку освітніх послуг і ринкових відносин сучасного суспільства. Важливого значення набуває вивчення діяльності менеджера освіти, зокрема окреслення вимог до системи його професійної підготовки. Набуття окремих знань з освітнього менеджменту стало потрібним та актуальним елементом підготовки фахівців із педагогічних спеціальностей.

Власне, це актуалізувало й зумовило необхідність упровадження в освітній процес навчальної дисципліни “Основи освітнього менеджменту” та підготовки навчального посібника для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 015 “Професійна освіта” (за спеціалізаціями).

Мета викладання навчальної дисципліни **“Основи освітнього менеджменту”** – надання майбутнім фахівцям за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти знань, вмінь і навичок для успішної управлінської діяльності в сфері освіти. Цілями навчальної дисципліни є: формування у студентів знань про сутність,

мету, завдання, принципи, методи, критерії якості управлінської діяльності в освітній сфері; формування знань, умінь та навичок планування, організації, контролю управлінської діяльності в освітньому закладі; вироблення у студентів умінь аналізувати управлінські рішення та діяльність, вибирати та застосовувати найефективніші стратегії та стилі управління; оволодіння прийомами розвитку організаційної та управлінської культури сучасного менеджера освіти

Зміст навчального посібника орієнтований на формування у студентів елементів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі освітнього менеджменту; поглибленого розуміння концептуальних основ системного управління закладами освіти; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього освітнього середовища закладів та прийняття адекватних управлінських рішень. Соціально-психологічна система освітнього менеджменту забезпечує становлення суб'єкт-суб'єктних відносин в освітніх закладах, підвищує особистісну значущість кожного учасника педагогічного процесу. Оскільки стратегії освітнього менеджменту спрямовані на досягнення оптимальних результатів діяльності освітніх закладів, сучасному фахівцю системи освіти необхідні ґрунтовні знання в галузі освітнього менеджменту.

Посібник складається із двох частин – теоретичного та практичного курсів. Він повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни “Основи освітнього менеджменту”, що охоплює п’ять лекцій і вісім практичних робіт. До кожної теми подано запитання та завдання для самоконтролю, а також перелік використаних джерел. Практичний курс містить методичні рекомендації до виконання практичних робіт. До кожної практичної роботи наведено основні терміни та їх означення, завдання для виконання та самоконтролю.

У посібнику подано теоретичні запитання і завдання для підготовки до семестрового контролю для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, тестові завдання для самоконтролю та ключі до них.